

PRZYKŁADOWA PEŁNA ODPOWIEDŹ

Różne wizje odbudowy Polski po odzyskaniu niepodległości. Omów zagadnienie na podstawie *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego. W swojej odpowiedzi uwzględnij również wybrany kontekst.

LEKTURA BAZOWA

Stefan Żeromski,
Przedwiośnie

EPOKA

Dwudziestolecie
międzywojenne

CZAS

WYPOWIEDZI
ok. 3 min

OPRACOWANIE

nauczyciele
Odrabiamy

ZESKANUJ TELEFONEM ALBO KLIKNIJ

Kursy maturalne

Pakiet 10 kursów do
matury 2027 od
Odrabiamy.pl.

Przećwicz to pytanie

Darmowy symulator
matury ustnej. Ocena
wg kryteriów CKE.

Posłuchaj

Darmowy kurs z
opracowaniem pytań
jawnych 2027.

JAK Z TEGO KORZYSTAĆ

To gotowa wypowiedź, taka jak na egzaminie. Etykiety na marginesie pokazują, z jakich kroków się składa. Nie ucz się jej na pamięć: zbuduj własną według tego samego planu, a potem sprawdź się w symulatorze (kod QR „Przećwicz to pytanie” wyżej).

TEZA

wstęp, który od razu
mówi, co będziesz
udowadniać

Polacy żyjący w XVIII i XIX wieku przeciwstawiali się zaborcom, by odzyskać niepodległość kraju. Kolejne powstania - zarówno listopadowe, jak i styczniowe - nie przyniosły jednak zamierzonych efektów.

Wreszcie, bo dopiero po stu dwudziestu trzech latach, 11 listopada 1918 roku Polska odzyskała niepodległość. Odtąd artyści zaczęli prezentować w swoich dziełach różne koncepcje naprawy kraju. Takie zagadnienie pojawia się też w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego.

Z LEKTURY

sceny i postacie z
lektury bazowej
omówione pod tęzę

W książce ukazano trzy skrajnie różne wyobrażenia dotyczące odbudowy państwa. Reprezentują je: Szymon Gajowiec, Antoni Lulek i wreszcie Seweryn Baryka, czyli ojciec Cezarego.

Wizja Gajowca opiera się na powolnej ewolucji kraju za sprawą wprowadzanych reform. Bohater głosił idee pracy u podstaw i pracy organicznej. Dzięki współpracy różnych warstw społecznych Polska miała z powrotem stać się mocarstwem.

Kolejna wizja odbudowy kraju bazuje na rewolucji. Jej zwolennikiem był komunista, Antoni Lulek. Bohater otwarcie pragnął równości. Uważał, że kapitalizm to największe zło i klasa robotnicza powinna go obalić, a po upadku burżuazji przejąć władzę i zaprowadzić nowy porządek.

Przedwiośnie ukazuje Polskę jako utopię. W drodze do ojczyzny Seweryn opowiadał Cezaremu o zmianach, jakie rzekomo zaszły w kraju pod ich nieobecność. Wspominał o szklanych domach projektowanych przez artystów; o nowoczesnym systemie ogrzewania oraz chłodzenia wodą; o dobrych stosunkach między właścicielami huty szkła a jej pracownikami; wreszcie o uporaniu się z problemem bezdomności dzięki niskim cenom nowoczesnych domów. Pomysłodawcą i jednocześnie twórcą tych wszystkich udogodnień miał być doktor Baryka. Ta wyidealizowana, wręcz nierealna wizja Polski symbolizuje marzenia Polaków pragnących dostatniej i bezpiecznej ojczyzny.

KONTEKST

drugi tekst lub zjawisko,
zestawione z lekturą

O sposobach naprawy kraju wspominali też poeci z grupy literackiej Skamander. Podmiot liryczny w wierszu *Herostrates* Jana Lechonia uważa, że trzeba odrzucić romantyczne myślenie o kraju. Rozpamiętywanie trudnej historii Polski nie prowadzi do rozwoju, a tym samym nie daje nadziei na lepszą przyszłość. Trzeba natomiast szukać nowych wzorców i wartości, takich jak piękno przyrody.

WNIOSEK

spięcie obu części i
odpowiedź na pytanie

Ludzie miewają różne wizje naprawy kraju po długiej niewoli. Udowadnia to Żeromski w *Przedwiośnie*. Powieść ukazuje całą gamę bohaterów, którzy inaczej wyobrażają sobie idee przemian społecznych czy rozwoju gospodarczego. Z kolei wg osoby mówiącej w wierszu *Herostrates* Lechonia - kiedy przychodzi odpowiedni moment na zmiany, nie należy uparcie patrzeć w przeszłość, bo taka postawa nie służy rozwojowi.